

TAKTO OZNAČENÝ TEXT JE POUZE VYSVĚTLUJÍCÍ, NEPIŠTE SI JEJ

- jedná se o učivo na celý týden 1.6. - 5.6.2020
- poznámky si pokud možno přepište do sešitu (popř. vytiskněte a do sešitu vlepte)

JE NA ČASE ZAČÍT SE ZAJÍMAT O VAŠE ZNÁMKY NA VYSVĚDČENÍ

- většinu tohoto pololetí vás vzdělával někdo jiný než já (v ideálním případě jste se učili sami, už na to máte věk), takže byste se měli ohodnotit sami
- poprosila bych vás tedy o vyplnění [tohoto dotazníku](#), jak sami sebe hodnotíte za druhé pololetí (na vyplnění máte čas do 12. června)
- a ještě si neodpustím mé oblíbené - známka je **jen číslo**, na které brzy zapomenete, rozhodně nestojí za to se kvůli jakékoli známce rozčilovat/zlobit/ponižovat/povyšovat/vztekat.... (znáte to - UČÍTE SE PRO SEBE, NE PRO ZNÁMKY) 😊

SLAVNÍ FYZICI

tento týden jsou zde uvedena jména, která znáte jako základní jednotku fyzikálních veličin (PROČ JE JEDNOTKA POJMENOVANÁ PRÁVĚ TAKTO ASI NENÍ NUTNÉ ZMIŇOVAT) + jedno jméno ze starověkého Řecka

JE SPOUSTA OBLASTÍ FYZIKY, KTERÉ NEJSOU JEŠTĚ DOSTATEČNĚ PROBÁDÁNY, KAŽDÝ Z VÁS SE TEDY JEDNOU MŮŽE ZAPSAT DO HISTORIE TÍM, ŽE PO NĚM BUDE POJMENOVANÁ NĚJAKÁ FYZIKÁLNÍ VELIČINA. I KDYŽ UŽ DVA Z VÁS MAJÍ JMÉNO UŽÍVÁNE JAKO FYZIKÁLNÍ JEDNOTKA:

PETR FOUS - SPOJENÍ „BYLO TO O FOUS...“

ZUZANA KUBÍKOVÁ - KUBÍK JE OZNAČENÍ PRO 1 m^3 (NEBO V LÉKAŘSTVÍ JE TO 1 ml)

NENÍ NUTNÉ SE VŠE UČIT ZPAMĚTI, JEN SE PŘI ČTENÍ ZAMYSLETE - V JAKÉ DOBĚ ŽILI, JAKÉ ASI BYLO VYBAVENÉ JEJICH LABORATOŘÍ, CO NA JEJICH VYNÁLEZY ŘÍKAL TEHDEJŠÍ LID. MOŽNÁ VÁS PŘEKVAPÍ, ŽE VĚTŠINA Z NICH SE STALA SLAVNÝCH AŽ PO SVÉ SMRTI

ANDERS CELSIUS (1701 - 1744)

- stupeň Celsia [$^{\circ}\text{C}$] = jednotka teploty
- švédský astronom a fyzik
 - navrhl Celsiovu teplotní stupnici ohraničenou dvěma body - $100\text{ }^{\circ}\text{C}$ (bod varu vody) a $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (bod tuhnutí vody)
 - prokázal souvislost polárních září s narušením magnetického pole Země

CHARELES-AUGUSTIN de COULOMB (1736 - 1806)

- coulomb [C] = základní jednotka elektrického náboje
- francouzský fyzik
 - závislost mezi elektrickými a magnetickými silami \Rightarrow Coulombův zákon

JAMES WATT (1736 - 1819)

- watt [W] = základní jednotka výkonu
- skotský inženýr a vynálezce
 - zdokonalil parní stroj \Rightarrow rozmach průmyslu
 - výkon stroje udával v koňských silách

ALESSANDRO VOLTA (1745 - 1827)

celým jménem Alessandro Giuseppe Antonio Anastasio Volta

- volt [V] = jednotka napětí
- italský fyzik
 - sestrojil první baterii
- vynálezce
 - sestrojil první baterii (galvanický článek)

ANDRÉ MARIE AMPÉR (1775 - 1836)

- ampér [A] = jednotka el. proudu
- JEHO OTEC BYL NESPRAVEDLIVĚ ODSOUZEN A POPRAVEN GILOTINOU \Rightarrow AMPÉR SVÉ DEPRESE ŘEŠIL INTENZIVNÍM STUDIEM (CO DĚLÁTE VY, KDYŽ MÁTE DEPRESE?)
- francouzský matematik
- fyzik
 - dokázal, že kolem vodiče, kterým protéká el. proud, se nachází magnetické pole
 - pravidlo pravé ruky pro určení magnet. pole cívky

GEORG SIMON OHM (1789 - 1854)

- ohm [Ω] = jednotka el. odporu
- německý matematik a fyzik
 - zabýval se elektřinou, akustikou a optikou
 - Ohmův zákon - el. proud je přímo úměrný napětí

JAMES PRESCOTT JOULE (1818 - 1889)

- joule = základní jednotka energie
- anglický fyzik
 - zabýval se termodynamikou (vztah mezi teplem, energií a prací)
 - zákon zachování energie
 - popsal teplo uvolňované při průchodu elektrického proudu vodičem

WILLIAM THOMSON (1824 - 1907)

- pasován do šlechtického titulu \Rightarrow lord Kelvin (podle říčky Kelvin tekoucí kolem Univerzity v Glasgow, kde dlouhodobě působil)
- kelvin [K] = základní jednotka teploty (0 K = absolutní nula = $-273,15\text{ }^{\circ}\text{C}$)
- skotsko-irský fyzik
 - závislost bodu tání ledu na tlaku
 - zabýval se termodynamikou \Rightarrow navrhl teplotní stupnici

HEINRICH HERTZ (1854 - 1894)

- hertz [Hz] = jednotka frekvence
- německý fyzik
 - dokázal existenci elektromagnetických vln (např. světlo, teplo jsou elektromagnetické záření)